

קהילת ראש הגבעה

בנשיאות מורינו הגאון הרב דניאל בלסקי שליט"א

שיעורים

כולל אוהל יצחק

זמנים

שבת פרשת שמיני מברכים תשע"ט

Daily

This Week

10:00AM

RABBI AZERRAD

דרך פקודין

MONDAY, THURSDAY 12:15

RABBI AZERRAD

הלכות ליל סדר

1:30PM

RABBI SEPTIMUS

רב צדוק הכהן

TUESDAY 12:45PM

RABBI STIEN

נפש החיים

5:50PM

RABBI ROCKOV

שמאל ב'

WEDNESDAY 8:30 PM

RABBI BELSKY

נפש החיים

6:10PM

RABBI KATZ

משניות

THURSDAY 12:45

RABBI SHULEVITZ

שיעור בהלכה בעניני הפרשה והזמן

THURSDAY 9:00 PM

RABBI BELSKY

פרי צדיק

6:20	הדלקות נרות
6:40	מנחה וקבלת שבת
9:38	סוף זמן קריאת שמע
9:15	שחרית
9:45	ברכו
2:00	חברת תהלים
2:25	חברת מחודדים בפוך
6:30	מנחה
	~ שלוש סעודות ~
7:42	מעריב
8:12	מעריב ר"ת 72

A Vort from the Rav

Rabbi Daniel Belsky, shlit" a

Who knows eight. The world was created in seven days.

All patterns of nature are seven.

Eight represents that which is above the natural order. The next world is the world of eight. (Maharsha Erchin 13b) The Mishkan was put up and taken down for seven days. The last seven days of the month of Adar. On Rosh Chodosh Nissan it was put up to stay up. Day Eight. That day was crowned with ten crowns of glory (Shabbos 87b). Aharon Haco-hen was officially instated as the Cohain Gadol. The Shechina came into the Mishkan - to stay. We stand before Parshas Parah. The first Parah was the day after the Mishkan was erected. The Yerushalmi sees this a difficulty. This would have Parshas Parah after Parshas Hachodesh (see Rashi Megila 29a). In any event, the Parah Aduma also speaks to eight (Maharal C.A. - Avoda Zara 24b). The Parah cleanses the impu-

urity caused by death. This obviously has its root in the ultimate resurrection. The roots of that are in Rosh Chodosh Nissan. (we read the resurrection wrought by Yechezkel on Chol Hamoed Pesach - See Tur O.C. 490). See the wondrous words of the Maharal regarding the order of the four Parshios (Ohr Chodosh Perek 3-9). The month of Adar takes us back to our special relationship with Hashem - back to a renewal of the world. The death of Nodav and Avihu was startling. It was a form of Korban - Aharon reacted with silence. As did his remaining sons. They thus merited to be included in the revelation of the foods that may or may not be eaten (Rashi Perek 11-2). This is a statement of eternity. Only those who are to live are to be careful with what they eat. We began communal life with Pesach and Matza. And wine. We end the year with wine. Ad Delo Yada. May we all merit life. Amen.

פרה - זכירות מעשה העגל

הרב משה רוט שליט"א

א. פרשת פרה - זכירת מעשה העגל

בש"ע או"ח סימן תרפ"ה ס"ז הביא דעת הסוברים שקריאת פרשת פרה היא מצוה דאורייתא כמו פרשת זכור, אבל המג"א והגר"א ועוד אחרונים תמהו על שיטה זו כי לא מצאנו בשום מקום מקור לזה, וגם אין טעם ורמז לחיוב זה. [ואמנם מצאנו רמז לזה מלשון הכתוב בתחילת פרשת פרה 'וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל וגו', ותמוה מהו כפל לשון 'לאמר', ופירושו דבפעם השנית 'אשר צוה ה' לאמר', הכוונה אשר צוה ה' לקרוא אותה. אך עכ"פ עדיין יש למצוא מקור לזה מן התורה].

וכתב רבינו המלבי"ם בארצות החיים סימן ח' דהנה מצות זכירת מעשה העגל היא מצות עשה גמורה, כמוש"כ זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר וכו' עשו להם מסכה, וכתב המג"א דהטעם שלא תיקנו לקרות פרשה זו בכל שנה כמו את פרשת זכירת עמלק הוא מפני שיש בה משום גנותם של ישראל. אבל באמת טעם זה צ"ב וכי משום זה נבטל מצות עשה דאורייתא, ועוד דבפירוש אמרו במגילה דף כ"ה מעשה העגל הראשון [הפסוקים הראשונים המתארים את מעשה העגל] נקרא ומתרגם, ומפרש בגמ' שם אף שיש בזה משום גנותם של ישראל ניחא להו כי היכי דליהוי להו כפרה. ואם כן למה אין קוראים זכירת מעשה העגל ג"כ משום האי טעמא.

והנה, כתב רש"י בתחילת פרשת חוקת שפרה אדומה באה לכפר על חטא העגל, תבוא האם ותקנח צואת בנה, וא"כ יש לומר שלכך תקנו קריאת פרשת פרה כדי להזכיר בזה חטא העגל, ולקיים בזה זכירת חטא העגל בלא לפרסם במפורש גנותן של ישראל, ונמצא שקריאת פרה היא מדאורייתא משום זכירת מעשה העגל. עכ"ד הארצות החיים.

ב. זכירת מעשה העגל - לזכור את 'כפרת' מעשה העגל

ובפשטות הוא תמוה, הרי כשאנו קוראים פרשת פרה איננו מזכירים בזה את החטא של מעשה העגל אלא אדרבה את 'הכפרה' על מעשה העגל, ואילו הפסוק אומר 'זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר.. ממרים הייתם עם ה', ובחורב הקצפתם את ה' ויתאנף ה' בכם להשמיד אתכם וגו' ממרים הייתם עם ה' מיום דעתי אתכם, והיכן אנו זוכרים כל זאת כאשר אנו מזכירים את כפרת מעשה העגל. ונראה לבאר בהקדם דברי הגה"ק רבי לוי יצחק מברדיצ'וב (הובא בעיטורי תורה) על הפסוק 'וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם', ואמרו חז"ל שלעולם זוכר הקב"ה את חטא העגל, והיה תמה רבי לוי יצחק מתוך מבט של זכות כדרכו: וכי יעלה על הדעת שהקב"ה אב הרחמים והסליחות יכתוב דבר קשה כזה, שלעולמים לא ישכח לנו את חטא העגל אף לאחר שנעשה תשובה?

וביאר רבי לוי יצחק זיע"א שהנה אם נראה אדם שהוא חוטר מגזע נכבד וממשפחה מיוחסת שהולך בדרך ישרה, לא יהיה בכך פלא, משא"כ אדם שאבותיו ואבות אבותיו היו רעים וחטאים והוא עושה הטוב בעיני ה' ואדם שבחו שלו גדול מאד. ולכן, כאשר קבלו ישראל את התורה לא היה הדבר לפלא, כי קדושת האבות היתה סימן לבנים, אך כשעשו את העגל ונתגלה בהם שורש רע שלא תוקן, ואעפ"כ עשו ישראל תשובה, אז גדלה מעלתם למפרע גם על מתן תורה, כי במעשה העגל נתברר שהטוב שעשו במעמד הר סיני לא היה מוטבע

בטבעם בקדושת אבותם לבד, כי הרי הם עצמם מתוך בחירה בחרו ברע, ואעפ"כ התגברו על יצרם ועשו תשובה על מעשה העגל והם קדש לה'.

אם כן, האמת היא שאחרי שעשו ישראל תשובה שכח ה' לגמרי את חטא העגל, כמו שאמרו חז"ל בברכות ל"ב ג"ם אלה תשכחנה' זה מעשה העגל, 'ואני לא אשכחך' זה מעשה סיני, אלא בשעה שה' זכור מעשה סיני יזכור גם את קשיות ערפו של ישראל שהביאתם למעשה העגל כדי להגדיל את זכותם במעמד הר סיני. וזהו שאמר השי"ת 'וביום פקדי' היינו כשאפקוד את ישראל להטיב להם 'ופקדתי עליהם חטאתם' אזכור את הרע שהיה בקרבם, ואז תגדל זכותם שסרו מהרע והגיעו אל הטוב, א"כ פקידת מעשה העגל היא להזכרת זכותם של ישראל. כה אמר הגה"ק רבי לוי יצחק זיע"ע בעינו הטובה. וכע"ז מובא בספר עיטורי תורה בשם הגה"ק מאמישנוב 'וביום פקדי' כאשר אפקוד על חטאי ישראל, 'ופקדתי עליהם חטאתם' אזכור את חטא העגל, חטא גדול וחמור, ובכל זאת סלחתי להם עליו, ומעתה בוודאי שעל אחרים צריך למחול להם. עכ"ד.

ובאמת כאשר נתבונן במצוות 'זכור אל תשכח את אשר הקצפת' נראה שלא נאמרה הפרשה כדי לזכור את גנותם של ישראל חלילה, אלא להיפך לזכור את חסד השי"ת שגם כאשר איננו צדיקים במעשינו זוכר לנו הקב"ה ברית אבות ומטיב לנו. וכמפורש בפסוקים שם:

"... וידעת היום כי ה' אלהיך הוא העבר לפניך אש אכלה הוא ישמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר ה' לך: אל תאמר בלבבך בהדף ה' אלהיך אתם מלפניך לאמר בצדקתי הביאני ה' לרשת את הארץ הזאת וברשת הגוים האלה ה' מורישם מפניך: **לא בצדקתך ובישר לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברשת הגוים האלה ה' אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב: וידעת כי לא בצדקתך ה' אלהיך נתן לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה ערף אתה: זכר אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים עד באכם עד המקום הזה ממרים הייתם עם ה':** ובחרב הקצפתם את ה' ויתאנף ה' בכם להשמיד אתכם..." וממשיך הכתוב שם לתאר את חטא העגל ואיך התפלל על ישראל, שיזכור להם הקב"ה את ברית האבות, עד שסלח להם הקב"ה ונתן את הלוחות השניות, ומסיים 'וישמע ה' אלי גם בפעם ההיא לא אבה ה' השחיתך, ויאמר ה' אלי קום לך למסע לפני העם ויבואו וירשו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם'.

הנה כי כן, תכלית הפרשה שיזכרו ישראל שאהבת הקב"ה להם והשפעת הטובה אינה מותנית בצדקתם ובישר לבבם, אלא אע"פ שתמיד היו ממרים עם ה' זכר להם הקב"ה אהבתם וברית אבות.

נמצא שאדרבה, זהו עיקר הזכרון ממעשה העגל לזכור איך סלח להם הקב"ה על חטאם הגדול וכיפר להם על כך. וא"כ מדוקדק היטב שמקיימים אנו זכרון מעשה עגל ע"י פרשת פרה שבאה לכפר על מעשה העגל, כי זהו עיקר הזיכרון שנצטוונו עליו לזכור את 'כפרת' מעשה העגל, ועיין בזה.

מדור משיב כהלכה - הלכות שבת

הרב מאיר שולביץ

טלטול תפילין

שאלה ר' שמעון שכח ביום שישי את התפילין שלו במרפסת ביתו (המרפסת אינה מקורה). זה היה בשבת של חורף, ור' שמעון חשש שמא ירד גשם והתפילין ינזקו. האם מותר לו לקחת את התפילין בידי ולהכניסם לביתו?

תשובה

בדין של תפילין נחלקו הפוסקים. דעת הרמ"א, החיי אדם, הפרי מגדים והגר"א שמוותר לטלטל תפילין בשעת הדחק, כדי שלא יגנבו או כדי שלא ינזקו. מקור פסיקתם הוא שלדעתם אין לתפילין דין של כלי שמלאכתו לאיסור, ומותר להניח בשבת תפילין שלא לשם מצווה. לעומתם המגן אברהם, הט"ז והדרך חיים מחמירים וסוברים שתפילין הן כלי שמלאכתו לאיסור, שהרי איסור להניח בשבת ועל כן אין לטלטלן אלא לצורך גופן, היינו להניחן על גופו לשמירה מן המזיקים, או לצורך מקומן, היינו שרוצה להשתמש במקום בו הם מונחים. המשנה ברורה מכריע כי במקום הדחק יש להקל כדעת המקלים. (סימן ש"ח, סעיף ד' ברמ"א, מ"ב ס"ק כ"ד. סימן ל"א, בה"ל ד"ה 'אסור להניח').

לשאלתנו, מותר לר' שמעון לקחת את התפילין בידי ולהכניסם לביתו.

שאלה

ר' ראובן סבל מכאב גרון חזק, ואמרו לו שיש עיצה טבעית לרפאות העניין שיקח כוס מים חמים מהמיחם, יוסיף להם כפית דבש (שאינו מבושל) ופרוסת לימון, יערבב היטב, וישתה, וזה יעזור לו לרפואה ויקל על כאביו. האם מותר לעשות זאת בשבת?

תשובה

יש להתייחס בתשובה לשלושה נושאים הלכתיים: רפואה, בשול, מוליד.

א. רפואה: דבר שאינו ניכר שהוא לרפואה, שגם בריאים אוכלים או שותים אותו, מותר להכינו בשבת. (סימן שכ"ח, סעיף ל"ב.)

ב. **בישול**: לגבי נתינת פרוסת לימון ודבש שאינו מבושל בכלי שני שהיד סולדת בו, אנו מוצאים שתי דעות בפוסקים, הדעה הראשונה היא שישנם מוצרים שהם קלי הבישול, והם מתבשלים אפילו בכלי שני, ומאחר ואין אנו בקיאים מי הם, יש להחמיר ולא להכניס דברים שאינם מבושלים לכלי שני שהיד סולדת בו, חוץ ממים ושמן. הדעה השנייה היא שאין כלי שני מבשל כלל. הרמ"א פסק כי נהגו להחמיר כדעה הראשונה. דינים אלה מתייחסים לכלי שני שהיד סולדת בו, אך אם חום המים הוא שיד נכווית בו, שיטת החיי אדם היא שהוא מבשל לכולי עלמא. לגבי כלי שלישי, שיטת הפרי מגדים היא שיש להקל ואין לחשוש בו מקלי הבישול. (סעיף שי"ח, סעיף ה', מ"ב ס"ק מ"ב, ס"ק מ"ג, בס"ק מ"ז, ס"ק מ"ח, שער הציון אות ס"ח.)

ג. **מוליד**: יש להחמיר ולא לרסק שומן כשמניח אותו על דבר חם וכן לא לרסק ברד בתוך כוס משום איסור מוליד. (סימן שי"ח, סעיף י"ט, מ"ב ס"ק קי"ח, שער הציון ס"ק קמ"ו.)

לשאלתנו, אם חום המים בכוס הוא שיד נכווית בו אסור לתת לתוכו דבש או לימון שאינם מבושלים. אם החום הוא של יד סולדת, נהגו להחמיר ולא לתת לתוכו מוצרים שאינם מבושלים. על כן ר' ראובן צריך להעביר את המים לכלי שלישי ואז יוכל לתת בהם את הדבש והלימון. ועל מנת שלא לעבור על איסור מוליד צריך ר' ראובן להחמיר ולהניח את הדבש הקרוש במים שבכוס ולהמתין שהדבש ימס מאליו ואחר שימס מותר יהיה לערבבו בכפית. אין בהכנת משקה זה איסור של רפואה בשבת שכן משקה של דבש ולימון הוא גם משקה של בריאים.

PRIESTLY BLESSINGS

Binyomin Kaufman

“וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם”

This is the first instance of Birchas Kohanim in the Torah. When we say **ברכת כהנים** we add to the **ברכה** of **רצה** on **עתידינו** Rebbi Shimon Groner zt"l explained beautifully the reason for this, by connecting the roots of **תפילה** to the root of **ברכת כהנים**

Chazal tell us, “All the **נביאים** introduced their prophesy with the word **‘כה’** - ‘So says Hashem.’ Moshe Rabbeinu was unique in that he also prophesied with the word **‘זה’** - ‘This is what Hashem says.’ For Moshe saw through a clearer lens than all the other Nevi'im.”

What is the underlying reason for the fact that Moshe's **נבואה** was clearer than all the rest? Rabbi Groner zt"l explained that it's because Moshe's **Nevuah** had a different function than all the other Nevuos. All the other Nevi'im were sent to Klal Yisroel primarily to give them **תוכחה**. Moshe was sent primarily to give us **תורה**.

The **ikkar** relationship of Hashem with Klal Yisroel is not **תוכחה**! It is **תורה**!!! Yes, **tochacha** is necessary to help us get to where we are going, and to keep us on the right path. But it does not define our relationship. Our relationship is one of love. It is only “the way a father might chastise his son, that Hashem your God chastises you- because He loves you.” **יצחק** is the Av whose middah is **דין**. As such, it is his **Avodah** to reveal that the experience of Din does not have its own

תהן **אמת**. metziyus- rather, it is to be experienced as love. “Where is **יצחק** in this Posuk? The Pasuk ends **אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם** this refers to the **עקידת יצחק** when **יצחק** became the balance for **אברהם** and **יסחק**. This as well, is the **Brocho** of Birchas Kohanim. The **תוכחה** of **כחה** of this world, and transform them into **ברכות**. All the **Dinim** and all the **תוכחות** become sources of the greatest blessings, when you have the right perspective. Indeed, this is how Chazal explained the term **עתידיה** - the ability to turn around the Middah of Din into the Middah of Rachamim.

It starts with hearing that our relationship with Hashem is not defined by our previous actions. After Aharon blessed the people, it says, “**וירד מעשות החטאת**.” The Tiferes Shlomo explained that the Posuk is telling us that at the time that he blessed the people, Aharon paid no attention to their **חטאים**. Once we hear that, once we hear that Hashem has an **אהבת** for us, then we can begin to hear that even His Din is **Chessed**.

The Ropshitzer says, “The first thing you have to know when entering into Kedusha, is that it is available to you, even if you had been in the 49th level of Tumah a minute before.”

May we be **Zoche** to know how close we are every minute to the **Rebono shel Olam**, and may we be the fulfillment of Hashem's promise, “**כה יהיה זרעך**,” bringing out the light in the deepest darknesses.

והגדת לבנך

הרב שמחה גרופמן
עם קדוש

“מהו הדבר השחור הזה על השולחן, אבא?”

“זה נראה לי כמו נמלה, חיים. כן, זה באמת נמלה. בוא נסלק אותה מהשולחן מיד. איננו רוצים שהיא תתערבב באוכל שאנו אוכלים.”

“לא הייתי רוצה לאכול נמלה - כזה דבר מאוס!”

“זה בדיוק מה שהתורה אומרת, חיים. אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השרוף ולא תיטמאו בהם ונטמתם בהם” (ויקרא י"א, מ"ג).
“יש לי שאלה על הפסוק הזה, אבא. עוד קודם לכם נתנה התורה בפירוט רב את החרקים האסורים. מדוע היא מוסיפה את האזהרה הזו בעניין שרצים?”

“האור החיים נותן תשובה לשאלתך זו, חיים. נאמר בפסוק 'אל תשקצו את נפשותיכם'. כאשר אוכלים משהו מאוס, הרי נעשים מאוסים גם כן. גם אם אוכלים חרק בטעות, נטמאים. אל תעשו זאת לעצמכם! התורה חזרה על אזהרה זו כדי להדגיש שעלינו להשמר במיוחד מאיסור זה. מדוע? 'כי אני ה' אלקיכם' (ויקרא י"א, מ"ד). אתם עם קדוש וטהור, היחיד שנקרא עם ה'. 'והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני' (ויקרא י"א, מ"ד). האור החיים מסביר שאם אנו נוקטים אמצעי זהירות מיוחדים כדי להימנע מאכילת חרקים, ה' יקדש אותנו בהשראת שכינתו בינינו.”

מזל טוב

לחברנו היקר

מעמודי התווך דקהילתנו הקדושה
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

רבי יהודה בנעט הי"ו

שלוחה ברכת מזל טוב מעומק לבנו
לרגל הולדת בנו במזל טוב
יזכו אביו ואמו להכניסו בבריתו של אאע"ה בזמנו

מדור אחודה חידה

חידות על הפרשה

חידה. האם לאהרן הכהן היה בנים נוספים מלבד ד' בניו הידועים, ומהיכן חזינן זאת?

חידה. איזה דבר איסור המוזכר בפרשה, ששכיח לעבור עליו במתעסק ואפ"ה נזהרים בזה מאוד, ומדוע?

חידה. איזה עוף יבשר את גאולה?

חידה. אצל מי אין את הכלל של ביטול ברוב, והיכן זה רמוז?

חידה. בכמה חטאים חטאו נדב ואביהוא והיכן זה רמוז?

כללי השתתפות: את התשובות ניתן לשלוח למייל - chida@rhshul.org עד ר"ח ניסן, כל תשובה היא מזכה בזכות להכנס להגרלה ע"ס 500 ₪ מידי חודש, 2 פרסים יוגרלו בין שולחי מדור משיב כהלכה, המדור מתפרסם גם בעלון נוסף, נא לשלוח פרטי השולח יחד עם התשובות, לפרטים נוספים ניתן לפנות במייל. גם ילדים ששמעו את התשובות מגדולים יכולים לשלוח.

To sponsor the weekly newsletter Leilu Nishmas A loved one, or to join the mailing list, Email: info@RHShul.org
info@rhshul.org - ישלח מייל ל -
[website www.rhshul.org](http://www.rhshul.org) • Midbar Sinai, Givaat Hamivtar, Yerushalaim • 0587162088
מדבר סיני גבעת המבטר ירושלים